

CHARVÁT® magazín

FIREMNÍ ZPRAVODAJ | ČÍSLO 2 | ROČNÍK III.

Hannover očíma
Štěpána Mejstříka
letos již popáté
strana 3

Aktuality z letecké
výroby CHARVÁT AXL
strategie a rozvoj
strana 4-5

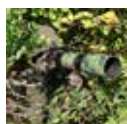
Nová zkušebna válců
ve Zbraslavicích
urychlení výroby
strana 6

HANNOVER 2019

Modula - dobrý
pomocník
zajímavosti z výroby
strana 8

Žijí mezi námi
Pavol Klimek fotí
divokou přírodu
strana 9-10

Tipovací soutěž
dvouletků 2019
devět koní ve hře
strana 11-13

SLOVO REDAKTORA

Vážení čtenáři, nakonec to jaro přišlo. Nevím jak pro vás, ale pro mne osobně byla letošní zima neuvěřitelně dlouhá. Jedním z důvodů bylo možná čekání na první důchod. Ovšem moje práce pro Dr. Charváta tím nekončí, Magazín bude vycházet dál v nezměněném rozsahu a také budu nadále obhospodařovat firemní facebook. Vydání Magazínu, které právě držíte v ruce, muselo počkat na ukončení mé pracovní neschopnosti. Přijměte, prosím, mou omluvu. Ovšem toto zdržení nám umožnilo zařadit ještě téma Hannover (veletrh). Kromě toho, že jsem byl churav a jsem čerstvý důchodce, bylo toto druhé letošní vydání ovlivněno dalšími faktory. Začíná dostihová sezóna, dvouletci již netrpělivě čekají na svůj první start, takže vypisujeme třetí ročník soutěže dvouletek. Jockey Club slaví 100 let, známe nejlepší koně roku 2018, vyhlášené na Galavečeru Českého Turfu. Trip to Rhodos dostal dort k desátým narozeninám, v Mostě se v neděli 14. dubna běží první dostihy a tak by se dalo pokračovat. Ne, neobávejte se, tohle vydání nebude jenom o koních, i když bychom těch 16 stran naplnili pouze dostihovou tematikou zcela v pohodě. Dostihovou stáj živí průmyslová hydraulika, ta bude mít vždy přednost. Takže co nového? Veletrh v Hannoveru, nová zkušebna válců ve Zbraslavicích. V AXL Semily bojují o navýšení letecké výroby. V CHARVÁT CTS předali další traktorový návěs zákazníkovi, který si pro něj dojel s traktorem přímo do areálu. A ředitel Bardejova Pavol Klimek? Ten běhá po horách někde na slovenskopolském pomezí a fotí zvířata ve volné přírodě. Pohodové čtení přeje.

Jiří Franc

CHARVÁT[®]
magazín

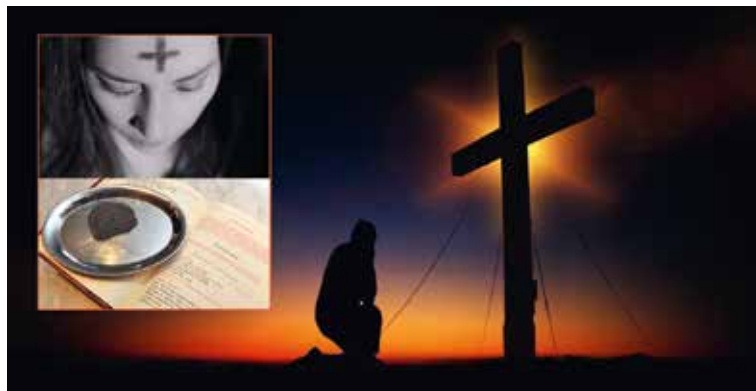
POPOLCOVÁ STREDA

Vážení čtenáři, v průběhu minulého roku jsme vás v souvislosti s rozšířením skupiny našich firem na Slovensko postupně seznamovali se státními svátky v Čechách a na Slovensku. Letos nám zaslal Jozef Mačejovský z Bardejova připomenutí významného církevního svátku – Popeleční středy, nebo též Škaredé středy, rovněž zvané jednoduše Popelec. Respektujeme rodný jazyk autora!

Popolcovou stredou končia Fašiangy – niekoľkotýždňový sviatok, ktorý v minulosti začínal sviatkom Troch kráľov a končil Popolcovou stredou. Toto obdobie predchádzalo štyridsať dennému pôstnemu obdobiu pred Veľkou nocou, kedy sa má upustiť od požívania mäsa. Preto boli fašiangy oficiálne považované za sviatok jedla. Jediným a hlavným účelom bolo dosýta sa najesť.

Popolcová streda alebo škaredá, či krivá streda, latinsky Dies cinerum, je v rímskokatolíckom liturgickom kalendári prvý deň pôstneho obdobia. Jej termín pripadá na 40. deň pred Veľkou nocou. Do týchto 40 dní sa nepočítajú nedele, preto v praxi pripadá Popolcová streda na 46. deň pred Veľkonočnou nedeľou. Pre nepravidelný dátum Veľkej noci sa jej termín každý rok mení. A prečo vlastne 40? Toto číslo má symbolický význam: 40 dní sa Mojžiš postil na vrchu Sinaj a rovnako aj Ježiš sa postil na púšti 40 dní pred svojim verejným účinkovaním. Názov dňa pochádza zo zvyku páliť palmy či bahniatka z Kvetnej nedele z minulého roka. Takto získaný popol sa používa pri bohoslužbe Popolcovej stredy, kedy sú veriaci poznačení popolom na čelo v znamení kríža. Tento symbol sa vzťahuje na blízkovýchodnú tradíciu sypania si popola na hlavu na znamenie pokánia pred Bohom. Poznačenie je sprevádzané slovami: „Pamätaj, že si prach a na prach sa obrátiš.“ alebo „Kajajte sa a verte v Evanjelium.“ Popol tu symbolizuje pominulosť, kríž večný život. Pre mnoho kresťanov predstavuje Popolcová streda pripomienku vlastnej konečnosti a cieľa či smerovania vlastného života, vyznačuje sa teda pokáním. V rímskokatolíckej cirkvi je dňom prísneho pôstu, ktorý dovoľuje najesť sa raz denne, pričom sa treba vyhnúť mäsitému pokrmu. Zvykom bývalo podávať kyslomliečne polievky, rybu, obilninové kaše alebo cestoviny, tie najčastejšie s makom. Pred varením, hneď ráno, sa všetok riad v kuchyni musel vydrhnúť popolom, aby ho zbavili masti, ktorou oplývali fašiangové jedlá. Ľudia sa v tento deň obliekli do smútočného, jednoduchého odevu bez výrazného zdobenía, prípadne do starých šiat, ktoré pokladali za kajúci odev. No na dedinách bolo ešte aj počas Škaredej stredy cítiť dozvuky fašiangov. Niekde chodil dopoludnia slameník, čo bola tradične fašiangová maska. Mládenci si nenechali ujsť príležitosť vysmiať dievky, ktoré sa cez fašiangy nestihli vydať. So zvoncami zastali pred ich domom a spievali im posmešné piesne, alebo ich vyťahli von, aby ich „podkuli“, či im na nohu priviazali kúsok dreva – „klátik“. Výnimočne si ešte mládež zvykla usporiadať záverečnú hostinu v dome mládeneckého richtára, a keďže už bol pôst, nesmeli sa piť víno ani pivo, ale iba pálenka.

Text a foto: Jozef Mačejovský

HANNOVER 2019 OČIMA ŠTĚPÁNA MEJSTŘÍKA

Od 1. do 5. dubna jsme vystavovali na mezinárodním veletrhu v Hannoveru. Jezdíme tam jednou za dva roky a letos to bylo popáté v historii naší firmy. Stalo se již tradicí, že střídáme účast na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně a v Hannoveru. Takže každý rok Brno nebo Hannover.

DOBA, KDY SE JEZDIL NA VELETRH S OBJEDNÁVKAMI JE DÁVNOU HISTORIÍ

Někdo by se mohl ptát, proč tam jezdíme vystavovat a jestli se to za ty peníze vyplatí. Nemůžete ovšem přepočítávat s kalkulačkou v ruce, kolik vám veletrh přinese obchodů. Doba kdy se jezdilo na veletrh s objednávkami je dávnou historií.

Naše společnost je důležitým hráčem na evropském trhu v oblasti hydrauliky. Je třeba být neustále na očích, být vidět. Mne samotného těší, že vystavujeme na jedné ploše s konkurenčními výrobci jako je HANSA FLEX, STAUFF a dalšími.

Expozici jsme měli zaměřenou tradičně na naše hlavní produkty: armované hadice, kde je naše velká síla ve velkých sériích a ohýbané trubky. A samozřejmě komplikované, speciální válce z výroby CHARVÁT AXL a hydraulické agregáty z CHARVÁT Hykom. Na stánku jsme měli konkrétně válce s agregátem pro ovládání klapky, které se používají v energetice. To je pro nás důležitý okruh zákazníků. Letos jsem měl trochu obavy z místa, protože jsem na poloviční plochu musel dostat všechny exponáty. Ovšem myslím, že se to povedlo.

BRNO A HANNOVER – DVA SVĚTY

Veletrh v Hannoveru je na rozdíl od oblíbeného „domácího“ Brna více konkrétní. S většinou zákazníků nebo dodavatelů, kteří za námi přišli, probíhalo zcela věcné jednání. Myslím, že to vyplývá i z povahy lidí. Málo platné, němečtí zákazníci si chodí popovídat večer do hospody, ale na veletrh jedou pracovat a řešit obchod. Na našem stánku proběhlo několik důležitých jednání. Určitě je třeba zmínit jednání se zástupci firmy LIEBHERR, nebo s největším výrobcem komunální techniky FAUN. Jednoduše řečeno, účast na tomto veletrhu má pro nás opravdu význam. Jestli mne letos něco překvapilo, tak to byl počet vystavovatelů z Číny a jejich výrazný posun v etablování do evropského trhu.

Text: Štěpán Mejstřík, Jiří Franc, foto: Štěpán Mejstřík a Luděk Týče

Složení veletržní výpravy

Kromě jednatele společnosti, JUDr. Ing. Jiřího Charváta a Štěpána Mejstříka se na organizaci, přípravě a zejména individuální péči o návštěvníky našeho stánku postarali (uvádíme abecední pořadí):

Zuzana Bělská (CHARVÁT Group Zbraslavice), Jaroslav Dvořák (CHARVÁT Group Zbraslavice), Karl Loose (Německo), Leoš Havlík (CHARVÁT AXL), Dita Pelikánová (CHARVÁT Group Zbraslavice), Sandra Sýkorová (CHARVÁT CTS), Luděk Týče (CHARVÁT Hykom) a Martina Vavřichová (CHARVÁT AXL). Za odvedenou práci všem děkujeme!

Jiří Franc

■ Letoun L-410 s naším podvozkem.

Letoun je unikátní právě svou robustní konstrukcí podvozku a je tak schopný přistání i vzletu s nezpevněných ploch.

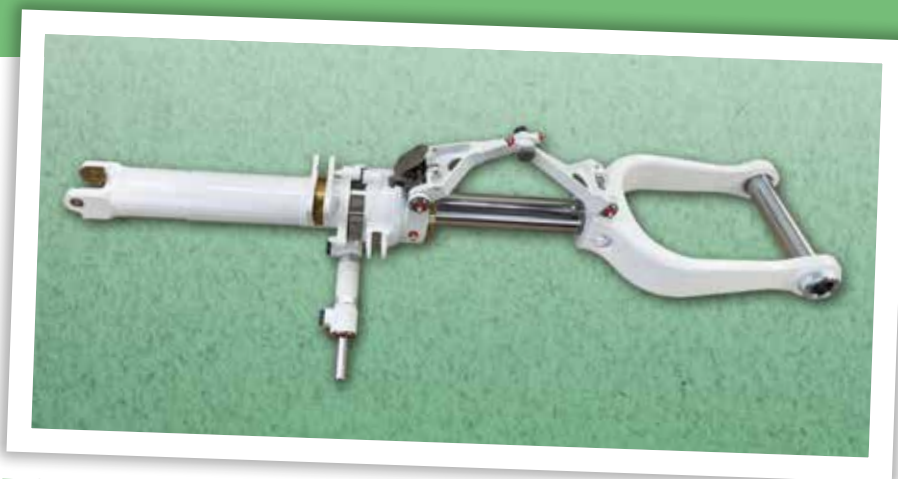
LETECKÁ VÝROBA VE SKUPINĚ? CHARVÁT AXL SEMILY!

Při prohlídce podniku CHARVÁT AXL v Semilech je patrné, že se tato firma trochu vymyká mezi ostatními závody ve skupině. Na první pohled zaujme soustruh s možností upnutí až do průměru 700 milimetrů a maximální obráběnou délkou 4500 mm. Mimo strojové vybavení zde vyniká kalírna, galvanovna, chromovna, zařízení nedestruktivního testování nebo unikátní zařízení pro dynamické zkoušky leteckých podvozků, tzv. pádové zkoušky. CHARVÁT AXL má proto ve skupině své místo pro výrobu velkých hydraulických válců pro vysoce náročné použití například v energetickém průmyslu a výrobě leteckých podvozků. Schopnost zvládnutí náročné letecké výroby je podložena dlouholetým držením oprávnění k letecké výrobě DOA dle Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA).

Společnost je historicky úzce spjata s leteckou výrobou, zejména výrobou leteckých podvozků. Tradice sahá až do roku 1952, kdy byla firma v rámci restrukturalizace čsl. leteckého průmyslu přeorientovaná na náročnou leteckou výrobu, specializovanou na přistávací zařízení bojových letounů B 33, později i dopravních letounů IL 14. V pozdějších letech k tomu přibyl vývoj a výroba podvozků zemědělských letadel řady Z 37 Čmelák, podvozků sportovních letadel typové řady Zlín Z 42 a Z 43. Mezi nejnáročnější patřila výroba přistávacího zařízení pro dopravní letoun L 410 UVP E a vývoj přistávacího zařízení pro letoun L 610. Právě výroba podvozkových dílů pro letoun L410 byla a je nosným produktem letecké výroby v Semilech.

Jasná strategie – rozvoj

Na konci roku 2017 padlo strategické rozhodnutí, jehož cílem bylo posílit podíl letecké výroby na celkovém obrátu společnosti. Součástí tohoto rozhodnutí bylo rozhodnutí o přijetí zakázky na výrobu kritických dílů pro podvozek prototypu letounu L-39NG pro Aero Vodochody. Uvědomovali jsme si, že nás čeká velmi obtížný rok. Museli jsme zvládnout nárůst zakázek hydraulických válců, dokončení výroby prototypů podvozku pro letoun P2012 Traveller Italské společnosti TECNAM, nárůst zakázek pro letoun L-410 a zejména výrobu prototypu pro L-39NG.

■ Předový podvozek pro letoun P2012 Traveller (TECNAM).

Jsou tu nové výzvy: L- 39NG a P2012 Treveller TECNAM

Pro letoun L-39NG jsme museli do výroby zadat 63 unikátních dílců, z nichž nejnáročnější mají průběžnou dobu výroby až 6 měsíců. V kombinaci s extrémním tlakem na termín dodání ze strany zákazníka, kvůli plánovanému slavnostnímu představení (je to tzv. rollout) a kvůli prvnímu letu vyžadoval tento projekt výjimečné úsilí všech zúčastněných.

Velké poděkování bych tímto chtěl sdělit všem pracovníkům, kteří se projektu věnovali a zejména lidem v technickém úseku.

Na konci roku 2017 jsme dodali poslední prototypový podvozek pro letoun P2012 Treveller do Italské společnosti TECNAM. Ještě pár dní před koncem roku jsme získali objednávku na 15 sad podvozků s dodáním do konce roku 2019. Tímto jsme ukončili prototypovou a zahájili sériovou výrobu.

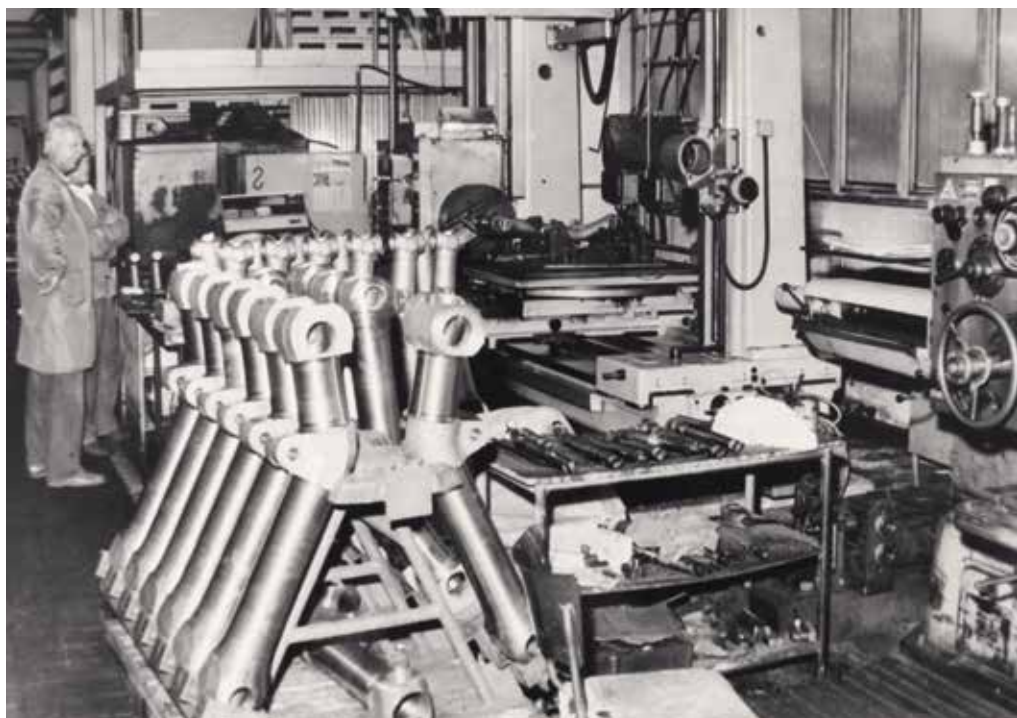
Tento projekt je významný tím, že se jedná o kompletní výrobu podvozku včetně finální montáže i statických a dynamických zkoušek.

Právě výroba kompletního podvozku včetně finálních zkoušek je směr, kterým se letecká výroba v AXL bude ubírat.

Nová výroba, nové postupy.

Rekonstrukce, modernizace

Výroba leteckých podvozků je specifická použitím speciálních vysokopevnostních materiálů, jež jsou náročné nejen pro samotné obrábění, ale zejména množstvím tzv. speciálních procesů, kterými jsou tepelné zpracování, kadmiování, chromování, pasivace a množství nedestruktivních zkoušek.

■ Historická fotka z roku 1974 výroba L-410 – od tohoto roku se v AXL vyrobilo 1.500 sad podvozku pro letoun L410.

Začátkem tohoto roku jsme vybudovali pracoviště pro kontrolu spálenin po operacích broušení a v současné době probíhá rekonstrukce a modernizace zařízení pro dynamickou zkoušku, tzv. padostroj.

V roce 2018 jsme v CHARVÁT AXL potvrdili schopnost realizovat moderní leteckou výrobu. Je to dobrý předpoklad k jejímu rozvoji v příštích letech.

■ Letoun P2012 Traveler (TECNAM)

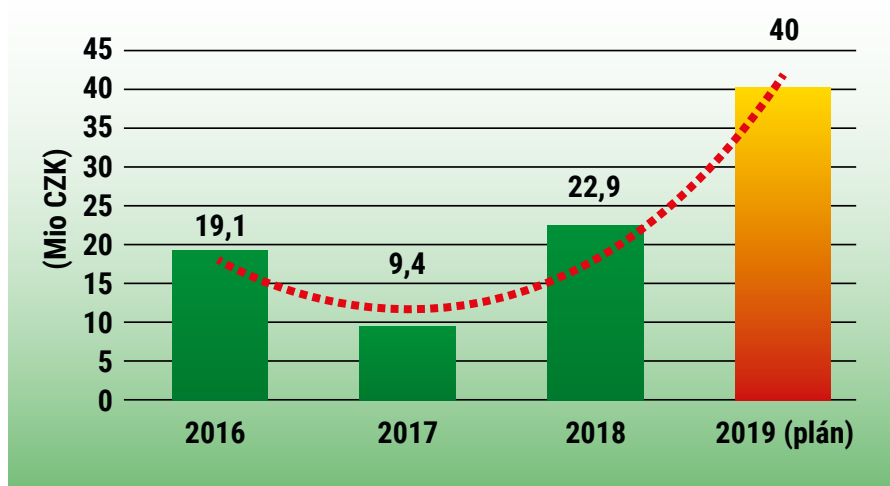
Michal Dolejš, redakčně upravil Jiří Franc

■ Přídavý podvozek L-410.

VÝVOJ TRŽEB Z LETECKÉ VÝROBY

(v Mio CZK)

ZVYŠUJÍCÍ SE NÁROKY NA ČISTOTU OLEJE VYŽADUJÍ PRAVIDELNÉ INVESTICE DO STROJNÍHO VYBAVENÍ PRO VÝROBU HYDRAULICKÝCH VÁLCŮ

Čistotou hydraulického oleje, jako jedním z nejdůležitějších předpokladů pro správnou funkčnost a životnost hydraulických systémů, jsme se začali zabývat již někdy před devíti lety. Tehdy jsme na stávající zkušebnu hydraulických válců instalovali měřící zařízení, které nám bylo schopno udávat aktuální hodnoty čistoty oleje vytékajícího z otestovaného hydraulického válce. Na základě toho se postupně měnily technologické postupy. Zakoupili jsme ultrazvukovou čisticí stanici k mytí veškerých komponentů a stále jsme zlepšovali čistotu prostředí, zejména montáže. Souhrnem všech realizovaných opatření jsme dosáhli čistoty oleje NAS12 neboli dle ISO 4406 22/20/16. Gravimetricky 45mg/kg, což vyhovuje bezproblémovému chodu hydraulických válců.

PROPLACHOVACÍ STANICE

Její funkcí je proplachovat hydraulické válce až do chvíle dosažení předem nastavené čistoty oleje.

Pořídili jsme ji v souvislosti s rozvojem výroby válců a požadavků zákazníků cca před dvěma roky. Umožňuje nám po skončení všech tlakových zkoušek válce znovu proplachovat. Zařízení je vybaveno kaskádou tlakových filtrů do vstupu 10 μm, 6 μm a 3 μm a kaskádou odpadních filtrů 6 μm a 3 μm. Po připojení hydraulického válce a nastavení požadované čistoty na měřícím zařízení OPCOM II dochází k cyklickému vysouvání a zasouvání válce až do doby, kdy je dosaženo nastavené hodnoty. Tímto se dostáváme až na čistotu oleje NAS9, což je dle ISO 4406 18/16/12. Gravimetricky 12 mg/kg, vyhovující bezporuchovému chodu hydraulických válců.

■ Proplachovací stanice

NOVÁ ZKUŠEBNA Z HYKOMU

Vzhledem k obnově strojního vybavení pracoviště testování hydraulických válců a možnosti dalšího růstu výroby jsme v březnu tohoto roku instalovali novou zkušebnu. Moderní zařízení vyrobil a dodal člen skupiny, rakovnická firma CHARVÁT Hykom s.r.o.

Technický popis nové zkušebny

Hydraulická zkušebna je osazena dvojicí pohonných jednotek. Větší pohon je osazen

axiálním pístovým čerpadlem s proporcionální regulací tlaku. Slouží k dodávce maximálního průtoku, ovšem pouze při max. tlaku 160bar. K natlakování systému až na maximální tlak 500bar se využívá menší pohonná jednotka, která kombinuje radiální pístové čerpadlo (interní označení Malá Berta) a proporcionální tlakový ventil. K plynulé regulaci rychlosti pohybu zkoušeného válce je systém osazen třípolohovým čtyřcestným proporcionálním ventilem se zpětnou vazbou od polohy šoupátka.

Na odpadní větvi je umístěn kompaktní monitor částic pro průběžné sledování znečištění oleje. K odstranění tohoto znečištění z okruhu hydraulického zkušebního zařízení slouží samostatný filtrační a chladicí okruh. V něm jsou použity tři vysokokapacitní tlakové filtry s jemností 6 μm, 10 μm, 16 μm.

Pneumatická část hydraulického zkušebního zařízení je napojena na hlavní řídicí blok s proporcionálním ventilem a slouží k vytlačení většiny zkušebního oleje z testovaného zařízení.

Zkušebna je řízena počítačem s uživatelsky přívětivějším prostředím. Může mít v paměti až 50 programů, tzn. typů zkoušek lišících se dle jednotlivých parametrů jako je tlak, průtok, čas zkoušky, profuk, proplach atd. Dále je vybavena obrazovkou, kde je zobrazeno živé schéma zapojení s grafickým znázorněním právě probíhajících kroků. Oproti stávající zkušebně má podstatně větší výkon, a navíc plní současně funkci proplachovací stanice.

*Text: Václav Dvořáček
redakčně upravil Jiří Franc, foto: Jiří Franc*

Parametry:

Hlavní pohonná jednotka

18,5 kW / 66 l/min / 150bar

Vysokotlaká pohonná jednotka

3 kW / 2,1 l/min / 500bar

objem nádrže

630 l

■ Nová hydraulická zkušebna ve zkušebním provozu

CHARVÁT CTS: TRAKTOROVÝ NÁVĚS TN CTS 16-57-S PŘEDÁN ZÁKAZNÍKOVI

V CHARVÁT CTS předali zákazníkovi další z vyrobených traktorových návěsů / nosičů kontejnerů. Tentokrát to byl typ TN CTS 16-57-S v efektní zelené barvě. Perfektní v každém detailu. Více detailních informací na webu: www.charvat-cts.cz

NEJVĚTŠÍ POVOLENÁ HMOTNOST VARIANTNĚ

20 000 kg / 21 000 kg

PROVOZNÍ HMOTNOST

5 375 kg

NOSNOST VARIANTNĚ

cca. 15 000 kg / cca. 16000 kg

ROZMĚRY KOL

445/65-R22,5 (radiální) / 560/60-R22.5 (radiální)

MAXIMÁLNÍ RYCHLOST

40 km/h

VÝŠKA HÁKU

1 570 mm

CELKOVÁ DÉLKA KONTEJNERU DOPORUČENÁ

6 400 mm

TN CTS 16-57-S umožňuje rychlou výměnu velkého množství typů kontejnerů v rámci zemědělství a komunálních služeb. Návěs má bohatou standardní výbavu, do které patří kompletní LED osvětlení, uzamykatelná schránka na příslušenství, zesílené pružení náprav nebo zadní svítilny v ocelových ochranných krytech.

Traktorový návěs TN CTS 16-57-S je standardně vybaven dvouhadicovým pneumatickým brzdovým systémem Knorr-Bremse s automatickým zátěžovým regulátorem, komfortní automatickou parkovací brzdou a odpruženými nápravami ADR. Návěs je vybaven naklápací odpruženou ojí s variantním provedením spojovacího oka (pevné / 40 mm

nebo 50 mm, otočné / 50 mm, Ball / K80). Nakládání oje tak umožňuje nastavit spojovací oko do 3 výškových úrovní nad zemí.

Propojení s traktorem lze řešit pomocí hydraulických rychlospojek. K ovládání nosiče kontejnerů se využívá ovládacích prvků traktoru. Pro traktory s méně výkonnou hydraulikou lze použít vlastní hydraulický okruh návěsu, u kterého je pohon zabezpečen pomocí kardanu napojeného na traktor. Ovládání nosiče kontejnerů se pak provádí kabelovým ovladačem propojeným s návěsem konektorovou zásuvkou.

Zdroj: www.charvat-cts.cz,
redakčně upravil Jiří Franc

BEZ MODULY SE VÝROBA VÁLCŮ VE ZBRASLAVICÍCH NEOBEJDE

Oficiální název je automatický vertikální sklad MODULA Lift MC75. Výrobce je italská firma stejného jména a zaměstnanci CHARVÁT group si rychle zvykli, že ten automatický regál se prostě jmenuje MODULA. „První regál jsme instalovali v prosinci roku 2016, druhý v říjnu 2017“, říká vedoucí výroby válců Václav Dvořáček, který doplnil další informace o nepostradatelném pomocníkovi.

První vertikální sklad je na montáži válců. Slouží k uložení všech komponentů, které jsou určeny pouze k montáži válců. Má celkem 53 polic s celkovou plochou 87m², výšce 6,7 metru a hmotnostní kapacitu 40 tun. Druhý je na hale u svařovny. Slouží k uložení všech komponentů, které jsou určeny pro svařovnu. Tento regál má celkem 45 polic s celkovou plochou 74m², výšku 5,9 metru a hmotnostní kapacitu 34 tun. V každém z obou automatizovaných regálů mají jednotlivé police nosnost 750 kg. Výdej z regálu probíhá několikrát denně, na každý typ hydraulického válce zvlášť. Naskladňování se provádí po každém ukončení výroby, pro něž byly skladové komponenty připraveny. Pod základním oprávněním „operátor“ který umožňuje odběr a vklad komponentů obsluhují sklad MODULA montážníci, mistři, případně kdokoli s pověřením od mistra. Vyšší oprávnění, které umožňuje vstup do údržby a grafických nástrojů, má aktuálně Václav Dvořáček a Lenka Ahnová.

Text: Václav Dvořáček, Jiří Franc

Foto: Jiří Franc

S ohledem na četnost funkcí je přínosů pro zvýšení efektivity výroby hned několik:

1. Jsou to stavebnice, takže jejich výška je dána prakticky výškou stropu haly, maximum je až 12m, tím pádem dochází k maximálnímu využití prostoru do výšky bez potřeby vysokozdvizného vozíku.
2. Každá police je po naplnění a po zasunutí do MODULY automaticky zvážena a změřena. Na základě těchto informací je zařazena do registru tak, aby bylo využito místa maximální.
3. Minimální vzdálenost mezi horní hranicí plné police a dnem police nad ní je pouhých 15mm. Police, jejichž vyskladňování nebo naskladňování je častější, jsou automaticky řazeny blíže k výdejnímu místu.
4. Ovládání automatického regálu je spravováno pod obslužným programem MODULA WMS BASE, který umožňuje správu položek, skladových míst – rozčlenění jednotlivých polic a přiřazení položek pomocí grafického nástroje atd.
5. Vyhledávání jednotlivých položek, nebo případně přímo polic funguje přes dotykovou obrazovku. Velmi snadné a rychlé hledání položky z jednoho místa.
6. Výdejní otvor je opatřen LED displejem, na kterém se zobrazuje kód požadovaného dílce a zároveň ukazatel na místo, kde je umístěn v aktuálně vysunuté polici.

MODULA je skvělý pomocník!

FOTOGRAFIA ZA VAMI NEPRÍDE, VY MUSÍTE ISŤ ZA ŇOU: PAVOL KLIMEK

Žijí mezi námi > Seriál příběhů o lidech, kteří pracují ve skupině CHARVÁT Group a jsou něčím výjimeční mimo svou profesi. Poměrně dlouho jsme o nikom nenapsali. Připomeňme si, že jsme postupně představili například léčitele Víta Tomeše z CHARVÁT AXL Semily, malíře ze Zbraslavic Pavla Píchu, účastníka vrcholných tanečních soutěží Karla Stankeho z CHARVÁT CTS v Okřínků, nebo třeba Jiřího Krcha, historika, šermíře a archeologa ze Zbraslavic. V tomto vydání se vám nechá poznat Pavol Klimek, výkonný ředitel Charvát Strojárne Bardejov, v roli fotografa. Na otázky redaktora bude odpovídat výhradně slovenštinou!

Kdy jste se začal věnovat fotografování?

Fotografia ma vždy nejakú lákavu od malička. Najprv som fotil iba mobilom a to odvtedy, čo začali existovať fotomobily tak som fotografoval náhodne všetko okolo, rodinu, prírodu, výlety a pod... Bol som taký rodinný amatérsky fotomobilový fotograf. Až prišiel taký zlom v roku 2016, kedy som si kúpil prvý kompaktný fotoaparát ale kvôli lepšej kvalite fotografií som postupne prešiel na zrkadlovku, ktorú mám dodnes.

Co vám fotografování přináší

Fotografia na amatérskej úrovni mi prináša relax, oddych, potešenie ak sa vám podarí pekná fotka a zároveň akási radosť, že môžete obdarovať niekoho peknou momentkou. Je to zároveň aj zdravý životný štýl, lebo za peknou fotkou musíte neraz prejsť desiatky kilometrov po lese horách či turistických chodníkoch. Fotografia za Vami nepríde, vy musíte ísť za ňou. Nedá sa opísať pocit

vidieť naraz na jednej lúke vo voľnej prírode viac ako 240 ks lani a jeleňov, to je samotný zážitok sám o sebe.

Fotil jste dříve i jiné věci, než divokou přírodu?

Áno, ako som spomínal najprv som fotil kadečo mi prišlo pod ruku, rodinu, krajinky, ľudí, prírodu, výlety, akcie, turistiku asi ako mnoho z nás v dnešnej dobe. Ste niekde na dovolenke či výlete tak si urobíte zopár spomienkových fotografií. Asi tak to nejako začalo. Nejaké príklady mojich fotografií si môžete pozrieť na www.wildlifeklimek.com

To, že som amatér, mi práve dovoľuje mať široký záber. Pprofesionáli, ktorých to živí, sú väčšinou úzko špecializovaní. U mňa najspoza všetkých oblastí je práve oblasť voľne žijúcich zvierat. Pri ich fotení som zažil veľa zážitkov, pri niektorých mi nebolo všetko jedno. Od zapadnutého auta v snehu, cez spanie sám v noci v lese, stretnutie s poľovníkmi či stopovanie zveri kedy stratíte pojem

o čase a potom sa zrazu ocitnete sám strategický v lese a ešte po tme (...smiech). Vždy je lepšie chodiť vo dvoch.

Táto fotografia ako vážka ulovila komára sa mi veľmi páči hlavne kvôli tomu že vystihuje ako to v prírode chodí – niekto je lovec a niekto korisť. Musel som ísť po vyše pásu do vody, kde som nehybne číhal vyše 40 minút. Aj keď bola voda teplá, tak keď ste v nej nehybne, tak vás začne oziabať od zimy alebo vás začnú okusovať malé rybky a to potom nevydržíte nehybne stáť. Táto fotografia vznikla z 50 cm.

■ Zaujímavosť je, že z jedného Bardejovského kopca je vidno pri čistej oblohe vrcholy Vysokých Tatier.

Kolik času vám zabere, než dokážete udeľat dobrú fotku např. jelena, lišky...

To je rôzne. Raz prídete do lesa a za celý deň neurobíte žiadnu peknú fotografiu a inokedy ako keby všetky zvieratá čakali na vás a začali Vám pózovať. Samozrejme obrazne myslené, keďže divá zver je veľmi plachá a pri ich fotení musíte byť dobre maskovaný – vid' moje foto, ísť proti vetru aby vás nezacítila a hlavne byť veľmi, veľmi potichu a pod... Ale v priemere sa dá povedať že 2–3 hodinky treba na nejakú fotku, a ak má byť naozaj dobrá a niečím výnimočná tak čakanie je to v dňoch, nie hodinách.

Jaká je úspešnosť – povede se vždy dosáhnout cíle?

Tak to vôbec nie. Rád by som vyviedol z omylu tých ktorí si myslia že prídu niekde do lesa, odfotia jeleňa i idú domov. Fotografia z veľkej diaľky je síce ľahšia ale nie je tak vypovedajúca a plná detailov a farieb ako fotografia z maximálnej možnej blízkosti od zvieratá vo voľnej prírode.

A to je v závislosti od situácie okolo 50–100 metrov. Úspešnosť je ovplyvnená viacerými faktormi. Musíte poznať aspoň základne znalosti z ich života, kde je ich životný priestor, kedy lovia, kedy spia či chodia za potravou. Zvieratá obľubujú niektoré lokality viac a iné menej. Ak sa naučíte poznať ich životné zvyklosti a ich chodníčky tak máte vyššiu šancu na pekné zábery. Ozaj pekná fotka sa mne podarí možno pri každom 5 fotografovaní vo voľnej prírode.

V jakých lokalitách rád fotíte, kam by jste se rád podíval

Tak ja kvôli nedostatku času, predsa sa tým neživím, chodievam fotiť väčšinou iba v mojom okolí, kde sa dostanem do 15–20 minút autom. Slovensko-poľské pohraničie poskytuje našťastie dostatok možností. Občas vyrazím aj do ďalej Čiech či Poľska. Nesnívam o africkom safari či amazonskej džungli, v tom som realista. Budem rád ak sa mi raz podarí odfotiť medveďa, vlka či rysa u nás na Slovensku.

Na túto fotografiu mám stále živé spomienky, to som raz čakal na okraji lesa, vôbec som ho nevidel, keď sa tu z ničoho nič objavil z mojej pravej strany tento nádherný srnec, bol iba pár metrov od mňa a to sa vo voľnej prírode rovná malému zázraku. Ja som sa vyľakal on tiež, pár sekúnd sme na seba pozerali, stihol som ešte stlačiť spúšť fotoaparátu a on medzitým už odbehol preč. Zvýšený tep a adrenalín som mal ešte dlhé hodiny potom.

Diviakov a jeleňov ako sa pasú spolu na jednej lúke som videl iba raz.

Ptal se: Jiří Franc, foto: Pavol Klimek

VYHLAŠUJEME TŘETÍ ROČNÍK SOUTĚŽE DVOULETKŮ 2019

Vyhlašujeme třetí ročník soutěže dvouletků pro zaměstnance celé skupiny CHARVÁT Group. Tato tipovací soutěž si v minulých dvou letech získala dostatek příznivců, aby mělo smysl v ní pokračovat. Předpokládáme, že letos bude tipařů se zájmem o výsledky dvouletých koní ze stáje CHARVÁT ještě více. Však je ve hře také více koní! Pro všechny zúčastněné je to velké dobrodružství. Dvouletí koně poprvé v životě absolvují první dostihy, jsou nezkušení a majitel s trenérem se mohou pouze dohadovat, jestli naděje a peníze vložené do jejich nákupu budou naplněny. Tipařům – zaměstnancům v této soutěži nejde v podstatě o nic jiného než očekávat, zdali se treťí a vyhrají některou z nabízených cen. V příštím vydání Magazínu oznámíme, jaké ceny to budou. Jisté je, že tak jako v minulých ročnících to budou ceny nezanedbatelné hodnoty. Ale vybrat svého koně je třeba hned!!!

Své tipy zasílejte již tradičně na email redaktora Jiřího France: franc@charvat-chs.cz. Do mailu uveďte: Soutěž dvouletků, jméno dvouletka, svoje celé jméno, svůj telefon a jméno zaměstnavatele. Zasláním tipu současně projevujete souhlas se zveřejněním v CHARVÁT Magazínu a na firemním Facebooku.

Šťastnou volbu přeje Jiří Franc

1
KATHY AMES
INTELLO (GER)
KOLYMBIA (GER)
hnědká
klisna

2
FALIRAKI
ZAZOU (GER)
FRENCH QUEBEC (IRE)
hnědká
klisna

3
JAN MESSI
MARIYDI (IRE)
JOSSELIN (FR)
ryzák
hřebec

4

DUMON ROCLAY

LUCAYAN (FR)
DANSE DU SOIR (FR)
hnědák
hřebec

5

RONCAL

AMARON (GB)
RIVIERE DIAMANT (IRE)
hnědák
hřebec

6

HUNTER'S RULES

HUNTERS'LIGHT (IRE)
REGLISSE (IRE)
hnědák
hřebec

7

SWINING THOMAS

DYLAN THOMAS (IRE)
SALDEN SCHWINGE (GER)
ryzák
hřebec

8

GATSBY

EGERTON (GER)
GREEK WEDDING (IRE)
ryzák
hřebec

9

JACQUELINE

MIKHAIL GLINKA (IRE)
JEAN GREEN (IRE)
hnědka
klisna

Pozn: Hnědku Jacqueline se nepodařilo ve výběhu odchytil pro focení v postoji. Proto ji jako jedinou z devíti vidíte tak, jak to sama chtěla, při volném pohybu.
Info od Pavla Tůmy.

Zašlete jméno svého favorita nejpozději do 31. května 2019! ■ Ve Dvorcích u Bruntálu fotila Hana Vytopilová, www.hv-foto.cz

OHLÉDNUTÍ ZA VÝSLEDKY SOUTĚŽE 2017 A 2018

Ročník 2017

1. **Vít Tomeš**, CHARVÁT AXL
2. **Milena Procházková**, CHARVÁT Hykom
3. **Pavel Kubín**, CHARVÁT Group

Ročník 2018

1. **Patrik Ruprecht**, CHARVÁT Hykom
2. **Roman Votroubek**, CHARVÁT Group, Rakovník
3. **Kristýna Petřů**, CHARVÁT Hykom

■ Forrest Gump

■ King Archie

■ Trip oslavil 20. března desáté narozeniny. Eva Kopečná mu připravila báječný dort.

■ Trip to Rhodos 2012

Z MALÉHO POTÍŽISTY ŠAMPIÓNEM ŽIVOT A DOBA TRIP TO RHODOSE V 5000 SLOVECH

Pokračování - druhá část. Autor Martin Cáp, foto Eva Kopečná. V minulém vydání jsme končili rozhodnutím majitele dát juniorovi nový impuls a přesunout ho z centrálního závodiště do bruntálských kopců...

Trip se stěhuje na sever a dostává přezdívku Koza

Když Pavel Tůma pro různými zkazkami opředeného dvouletka 27. října vyrážel do Velké Chuchle, ještě stihl svůj stájový tým postrašit, že tak drsného a svěhlaového koně ještě neviděli. „Jenže když ho přivezli, žádný respekt z něj nečíslel. Takový srandovní koník, spíš k pomazlení. Tohle nebyl žádný drsnák, navíc měl trochu zapadlé oko a celkově byl ošklivý. Však taky kvůli tomu hned dostal přezdívku Koza, protože nám ji fakt připomínal,“ směje se po letech tehdejší členka týmu Eva Kopečná.

I samotný Tůma si byl vědom, že Jiří Charvát ve svém vyprávění valachovu auru poněkud nadsadil. Po příjezdu domů se přesto neubráníl jistému mrazení. „Pamatuji si, jak jsem ho večer přivezl do stáje a chtěl jsem mu otevřít okno. Jak jsme se hecovali, tak mi říkali: Nechoď tam, kopne tě. Šel jsem do boxu, on tam stál a koukal na mě. Měl

jsem víc strachu než on, ale nic mi neudělal. Bylo jasné, že zlý kůň to nebude,“ vypráví.

„Všechno jsme se učili spolu“, říká Eva (Evizna) Kopečná

V této fázi udělal trenér intuitivní rozhodnutí, které předznamenalo valachovy další osudy. Svěřil čerstvý přírůstek začínající pracovní jezdce a ošetřovatelce Evě Kopečné, řečené Evizně, pro kterou byly Dvorce první dostihovou štací. „Byla taková zakříknutá, cítil jsem, že ti dva se našli. Evizna se o něj začala starat, piplala si ho a on postupně začal mít kontakt s lidmi. Na ježdění byl hodný, nepuloval, prostě to vůbec nebyl složitý kůň,“ konstatuje Tůma. „Když jsme se potkali, Tripovo štěstí spočívalo možná v tom, že jsem toho moc neuměla a tím pádem jsem si na něm nic nedokazovala. Od začátku byl jiný, než ostatní koně. Všechno mu trvalo déle, všechno si musel prohlédnout. Ale postupně si začal zvykat. A nikdy nebyl

zlý,“ říká k tomu samotná Eva, která pochází z Brna a dnes působí ve stáji Pegas.

Třeba to bylo právě nečekané spojení mezi nimi, které hnědáka popostrčilo k dalším pokrokům. Jednoho dne mu Tůma při návratu z vyjížďky před stájí sundal dřív nezbytná stínidla, druhý den mu je vzal o něco dřív, až se s nimi Trip To Rhodos po týdnu rozloučil úplně.

„Všechno jsme se učili spolu. Chodila jsem na něm cválat i rychlé práce. Je fakt, že když chtěl, uměl si i vyhodit, ale seděla jsem na něm každý den a postupně jsme si na sebe zvykli. I na to, že to je moc fajn a že nám to spolu funguje,“ dodává Eva.

Mentálně zaostalý pes průzkumník

I přes očividný posun však dostihová perspektiva Trip To Rhodose dlouho zůstávala otevřená. V ambiciózním a leckdy poněkud netrpělivém ovzduší Charvátovy

stáje nebyl vzhledem k valachově pozdnímu projevu vyloučen brzký přechod na překážky. Už před klasickou sezónou prošel zimní skokanskou přípravou v hřebčíně Albertovec, kde si ho v hale vyzkoušel žokej Marek Stromský. Trenér o francouzském hnědákovi v rozhovorech s nadsázkou mluvil jako o mentálně zaostalém koni a „psovi průzkumníkovi“, a tak navzdory nepochybným vytrvaleckým dispozicím nebyl přihlášen do Českého derby.

Silný ročník 2012

Snad ještě nikdy předtím neměla stáj Dr. Charvát tak silný tříletý ročník jako na jaře 2012. U Tůmova bývalého mentora a nyní rivala Čestmíra Olehly stála vítězka Jarní ceny klisen French Quebec, u Heleny Blažkové ve dvou startech neporažený Kaptah a u Tomáše Šatry zase pravý bratr německého klasického vítěze Martilla My Afantou. Za progresivního koně schovaného vzadu byl považován Jaroslavem Drlíkem připravovaný A Gentleman. V rámci nebyvalé ofenzívy navíc Charvát před sezónou koupil od Ardaka Amirkulova ryzáka Betpak Dalu, který jako dvouletý stihl tabuli v pařížské grupě 3 Prix de Conde, a svěřil ho Tomáši Váňovi. A to přitom vůbec nevyběhla předpokládaná hvězda, za 70 000 eur pořízený Sinuhet, který se nakonec ukázal jako jedno z největších zklamání v historii Charvátovy stáje.

„Každý chce se mnou soutěžit a já je chápu, taky chci soutěžit. Všichni říkají, že mám na koně štěstí, jenže já jsem od doby, kdy zemřel Royal Mougins, dal do nákupu nových posil 20 milionů korun. Při nákupech neplatí přímá úměrnost, že ten nejdražší bude automaticky nejlepší. Pár milionů jsem vysypal z okna, ale to vím až teď,“ řekl Jiří Charvát v červnu 2012 v rozhovoru pro zápisník. „Je to hledání cesty. Z mých irských nákupů takový kanón nevzejde, to jsou koně pro Česko. Skutečná hvězda může být jen z ročka. Jde jen o to, abychom ho dokázali najít...“

Ze zpětného pohledu je až neuvěřitelné, že Charvát v té době už dávno takového koně měl, aniž by to zatím tušil. Tříletý Trip To Rhodos debutoval 13. května v Bratislavě a pod Jakubem Pavlíčkem v dostihu na 2000 metrů jistě o jednu délku porazil pozdějšího solidního překážkáře Quebracha. Když se o tři týdny později na Slovensko vrátil, aby finisoval druhý ve Starohájském kritériu a přinutil k boji klasického vítěze Attacka, hledači talentů zpozorněli. Tradiční dostih tříletých na mítinku Turf Gala sice toho roku nebyl kdovíjak kvalitně obsazený, ale šestičlenné pole ho seběhlo ve slušném tempu a svěřenec Pavla Tůmy byl v závěru jediný,

■ Práce před klasickým St. Legerem 2012

kdo dokázal čelit vítězově stupňované konkovce.

Trip to Rhodos vynechal České derby a stále rosti

Trip To Rhodos ve svém druhém startu zaujal natolik, že se začalo hlasitě mluvit o dohláše do Českého derby. Chtěl ho tam vidět i samotný Jiří Charvát, ale Tůmovi se majitele nakonec podařilo přesvědčit, že vrchol klasické sezóny přichází pro pomalu rostoucího kolohnáta příliš brzy, a majitel se spokojil se čtveřicí zástupců v derby. Roli přitom zdaleka nehrála jen hnědákova nezralost. V té době ho brzdily v rozletu také problémy s páteří, klouby a kopyty. „Rostl, dělal se z něj kůň. Chodil po lesích a loukách, každou chvíli musel vylézt na kopec, aby se někam dostal. To mu sice pomáhalo psychicky, ale zároveň byl na těch loukách a kamenech bolavý,“ vybavuje si Tůma. Zatím nenápadného tříletka dal v práci dohromady s osvědčeným matadorem Mariydim. Dvojnásobný vítěz Ceny prezidenta republiky trávil ve Dvorcích svou poslední sezónu a v Tůmových očích zaujímal pozici superkoně. Jeho červnové vítězství ve Velké ceně Slovenska, kde porazil maďarského koně roku Ostinata a polského Iwonisze, přineslo mladému trenérovi dosud nepoznanou euforii, kterou takto intenzivně už poté nepocítil ani při mnohem větších mezinárodních úspěších. „Nejlepší kůň, na němž jsem do té doby seděl. V něčem je pro mě jedinečný dodnes,“ komentuje to samotný Tůma. A Trip To Rhodos začal poměrně brzy o tři roky staršího šampióna porážet.

Jako na rozbitém kole

„Seděla jsem na něm a vůbec mi to nepřišlo. On cválá zvláštním způsobem, do toho stále rosti, takže si člověk chvílemi připadal jako

na rozbitém kole. Nemohla jsem uvěřit, že jedu tak rychle. Prostě jsem mlaskla a předjeli jsme Mariydiho, ani jsem nevěděla jak,“ směje se Eva.

Stáj se poprvé chystala vybrat zisky v pražském St. Legeru, ale napjatě očekávané vystoupení na klasické scéně přineslo trpké zklamání. Trip To Rhodos se od začátku prezentoval hektickým projevem, a přestože se ho Jakubovi Pavlíčkovi podařilo brzy po startu schovat uprostřed balíku koní, stále měl plné ruce práce. Když se na protilehlé rovině zdálo, že se valach konečně usadil, kilometr před cílem při pokusu o průnik mezi soupeři zakopl a upadl. Pavlíček skončil se zraněními pánve a sleziny v motolské nemocnici, volný Trip To Rhodos bez jezdce procválal jako první cílem a při bludné pouti po dráze inkasoval pár škrábanců.

K definitivnímu vyložení karet tak došlo až o půldruhého měsíce později, kdy valach jistě ovládl Velkou cenu města Pardubic na 2900 metrů. Jiří Chaloupka svého partnera v paddocku a před boxy dlouze uklidňoval, a hned po startu ho schoval za soupeře. Ani na této pozici to neměl zase tak daleko k čelným koním, ale Chaloupkovi se dokonale podařilo někdejšího potíživistu „uspat“. Do poslední možné chvíle si držel vnitřní stopu, při točení do cílové roviny se nechal potáhnout na třetí, čtvrté místo a prostředkem dráhy nasadil k rozhodujícímu zrychlení. Za distancí už jezdil pouze rukama. Stále poněkud neohrabaně působící Trip To Rhodos - běžel teprve svůj čtvrtý dostih - se sice začal rozhlížet kolem sebe, ale při pohledu na zvenčí finišující soupeře znovu zabral. Když proběhl cílem, Chaloupka ho spokojeně poplácal po krku. „Nesmíme ho zkazit a bude dobrý,“ poznamenal po doběhu Pavel Tůma.

foto: Eva Kopečná

TERMÍNOVÉ LISTINY NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH ZÁVODIŠŤ KATEGORIE "A" V ČESKÉ REPUBLICĚ

PRAHA VELKÁ CHUCHLE - Termínová listina 2019		
07. 04. 2019	neděle	Gomba handicap, Velká dubnová cena
22. 04. 2019	pondělí	Memoriál Profesora V. Michala
28. 04. 2019	neděle	Memoriál J. Maška
11. 05. 2019	sobota	Velká jarní cena, Velká květnová, Memoriál Dr. Frankenberga (R, L)
19. 05. 2019	neděle	Rovinové dostihy
01. 06. 2019	sobota	Velká červnová cena, Cena Nory Jeane
22. 06. 2019	sobota	České derby (R, Gd-3)
12. 07. 2019	pátek	Letní dostihy
08. 09. 2019	neděle	St. Leger, Velká cena Prahy (R, L)
15. 09. 2019	neděle	Zlatý pohár EŽ
28. 09. 2019	sobota	EJC
06. 10. 2019	neděle	Memoriál Harryho Petrlíka
27. 10. 2019	neděle	Cena prezidenta
09. 11. 2019	sobota	Pražský zimní favorit

PARDUBICE - Termínová listina 2019		
08. 05. 2019	středa	Úvodní cross Koroka
25. 05. 2019	sobota	I. kvalifikace na Velkou Pardubickou
08. 06. 2019	sobota	Zlatý pohár
23. 06. 2019	neděle	II. kvalifikace na Velkou Pardubickou
10. 08. 2019	sobota	III. kvalifikace na Velkou Pardubickou
07. 09. 2019	sobota	IV. kvalifikace na Velkou Pardubickou
12. 10. 2019	sobota	Stříbrná trofej, Křišťálový pohár
13. 10. 2019	neděle	Velká pardubická
26. 10. 2019	sobota	Závěrečný dostihový den

KARLOVY VARY - Termínová listina 2019		
27. 04. 2019	sobota	Den evropské šlechty
16. 06. 2019	neděle	Karlovarská dvojnásobná míle
30. 06. 2019	neděle	Letní cena klisen
21. 07. 2019	neděle	Oaks (R, L)
04. 08. 2019	neděle	Cena města Karlovy Vary
18. 08. 2019	neděle	Cena Masise
22. 09. 2019	neděle	Cena zimní královny

HIPODROM MOST - Termínová listina 2019		
14. 04. 2019	neděle	Memoriál Rudolfa Deyla
05. 05. 2019	neděle	Jarní cena klisen, Memoriál Václava Smolíka (R, L)
26.05.2019	neděle	Květnové dostihy
09.06.2019	neděle	Cena Jezdectví
27.07.2019	sobota	Červencový dostihový den
31.08.2019	sobota	Svatováclavská cena, Velká letní cena, Velká mostecká steeplechase
20.10.2019	neděle	Cena zimního favorita, Českomoravská cena